

MET MARTIN LUTHER KING IN DE TAXI NAAR HET KRASNAPOLSKY

“IK HAD TOENTERTIJD HELEMAAL NIET HET IDEE DAT IK MET EEN SPECIAAL IEMAND TE MAKEN HAD”

SENAAT ROEL DIJK

De traditie van het eredoctoraat wil dat één persoon na de promotie namens alle eredoctoren spreekt. Zowel de prins als King gaven aan dit te willen doen. Zo makkelijk was het echter niet, volgens het protocol van de VU mocht King niet spreken. Prins Bernhard was voor Nederland belangrijker dan ‘een Amerikaan’ en dus zou de prins spreken. Toen King dit hoorde, wilde hij een vervanger naar de promotie sturen.”

Lunch op Soestdijk

“Het was natuurlijk wél de bedoeling dat King zelf zijn eredoctoraat in ontvangst zou nemen. Daar kwam ik in beeld. Ik werd gebeld door het secretariaat van de rector magnificus, professor Schippers. De vraag: of ik mijn diesvergadering, die de dag na het uitreiken van het eredoctoraat zou plaatsvinden in Grand Hotel Krasnapolsky, zodanig kon inrichten dat Martin Luther King daar kon

Toen Roel Dijk (F.O.R.V.M., '61) in 1964 rector corporis werd, wist hij dat het een enerverend jaar zou

worden. Maar dat hij een taxi zou delen met Martin Luther King, had hij nooit kunnen bedenken. Roel vertelt over deze bijzondere ontmoeting, die heel wat voeten in de aarde had.

“Mijn jaar als rector corporis viel samen met het lustrumjaar van de Vrije Universiteit. Ter ere van dit lustrum besloot de universiteit om zes eredoctoraten te verlenen, waaronder een aan Prins Bernhard in de economische wetenschappen ter bevordering van internationale betrekkingen. Dominee Martin Luther King, toen genomineerd voor een Nobelprijs voor de Vrede, kreeg het eredoctoraat in de sociale wetenschappen toebedeeld.

“ALS KING NIET ZOU
KOMEN, STOND IK
MOOI VOOR JOKER
VOOR EEN ZAAL MET
DUIZEND MAN”

spreeken? Daar had ik uiteraard geen problemen mee! Zo kwam het dat ik op de dag van de diesvergadering netjes een half uur voor aanvang in het Krasnapolsky arriveerde. Direct informeerde ik bij de lustrumcommissie waar King was. Wat bleek? Hij was die dag uitgenodigd voor een lunch door koningin Juliana en prins Bernhard en moest nog vanuit Soestdijk terugrijden! De tijd begon te dringen en ik begon me zorgen te maken. Als King niet zou komen, stond ik voor joker voor een zaal met bijna duizend man! Ik ben wat gaan rondvragen en kwam erachter dat King vanuit Soestdijk eerst nog naar zijn hotel zou gaan. Het Hilton. Ik zag maar één oplossing; hem daar ophalen en zo snel mogelijk samen naar het Krasnapolsky terugracen. In vol ornaat, met mijn hoge hoed en versierselen, sprong ik in een taxi naar het Hilton.”

Racen met de taxi

“In de lounge van het Hilton trof ik de volledige entourage van King: zijn assistent, een dominee en enkele Nederlandse begeleiders. Ik zei dat ik hem kwam halen voor onze diesvergadering. Daarop zeiden de Nederlandse begeleiders: ‘Dat gaat lastig worden. Waarschijnlijk komt meneer niet meer. Hij vond de lunch op Soestdijk niet zo geweldig en is geïrriteerd. Bovendien is hij verkouden’. Ik schrok. Dit kon toch niet waar zijn? Ik was vastbesloten om King mee te nemen. Ik probeerde uit te leggen dat er duizend man op hem zat te wachten en dat er was afgesproken dat hij zou komen spreken. Ten einde raad

MARTIN LUTHER KING OP DE
DIESVERGADERING

vraagde ik of ik zijn vrouw misschien aan de telefoon kon krijgen. In mijn beste Engels heb ik haar uitgelegd dat het me speet, maar dat ik die zaal vol mensen niet kon laten zitten. Ze antwoordde dat ze met haar man zou overleggen. Vijf minuten later kwam het verlossende woord: King zou komen. Het was de eerste keer dat ik hem zag, maar de situatie was te stressvol om onder de indruk te zijn. Ik dacht alleen maar aan de vergadering en de nog af te leggen weg naar het centrum. We sprongen in een taxi en ik sommeerde de chauffeur om als de wiedeweerga naar het Krasnapolsky te rijden. Ik zat links achterin, helemaal opgevouwen met m'n jacquet, hoge hoed en toestanden. Coretta King zat naast mij en King zat naast de taxichauffeur. Achteraf gezien is het natuurlijk best bijzonder om met King in een taxi te zitten, maar op dat moment voelde het niet zo.”

Doodstil in de zaal

“Uiteindelijk arriveerden we een kwartier te laat bij het Krasnapolsky. De lustrumcommissie ging met King naar binnen, mijn senaat volgde met de ereleden. Toen King binnenkwam, stond iedereen in de zaal op en zong ‘We shall overcome’, het protestlied

JULIANA, BERNHARD
EN MARTIN LUTHER
KING OP DE VU

van de Afro-Amerikaanse burgerrechtenbeweging. Ik kon zien dat King onder de indruk was. Dit had hij niet verwacht. Zijn speech duurde uiteindelijk een uur, wat hem ondanks zijn verkoudheid goed afging. King sprak zoals we dat van hem kennen op televisie; slepend, nasaal en een beetje traag. Iedereen was doodstil, je kon een speld horen vallen. In de loop der jaren ben ik vergeten waar zijn speech precies over ging, maar dat hij een verpletterende indruk achterliet, is me altijd bijgebleven.”

Een mooie herinnering

“Jaren gingen voorbij zonder dat ik aan de diesvergadering van ‘64 dacht. Tot 1968. King werd doodgeschoten. Opeens kregen zijn komst en speech een andere lading. Pas toen werd hij echt groot, verspreidde zijn gedachtegoed en werden in Amerika wetten aangenomen voor de gelijkheid van burgers. Ja, als ik er op terugkijk, is het toch wel heel bijzonder dat wij Martin Luther King op onze diesvergadering als spreker hebben gehad. Een mooie herinnering.”